

Сергій Лазо

Ми так любили THE BEATLES

 **ТЕРНОПІЛЬ
БОГДАН**

УДК 82.311.6
ББК 84-4(4Укр)
Л 17

С.Лазо – автор кільканадцяти книжок поезії, прози, драматургії, а також пісень, добре знаних як в Україні так і за її межами. “Ми так любили Бітлз” включає одноіменну п’єсу, один із героїв якої Джон Леннон, повість про музикантів, есей про містичний концерт Пола Маккартні на Хрецаатику, роздуми щодо “Бітлз”, на жаль не почуті журналістом ВВС Леслі Вудхідом, і роман “Концерт...” , який відразу став у центрі уваги читачів, потужно друкувався в періодиці, відзначився на конкурсі “Euroformat” і вдруге виходить окремою книгою, на цей раз у повному форматі та новій редакції.

Це не традиційний сюжетний твір, а, скоріше, стан душі, атмосфера, плин життя молодих людей 70-80-х років. Поява перших фірмових штанів на теренах провінційного променаду, тріумфальна хода “Бітлз” та рок-н-ролу, знайомство з легендою світового джазу Дюком Елінгтоном, карколомний шлях від грамофона до компакт-плеєра, раритетне ноу-хау житомирської музфабрики – залізна електрогітара, педінститут, лекційні анекдоти, преферанс, що переміг цивільну оборону та не спромігся попередити вибух коханя на викладацькому столі. Загалом – пародія на фінальний період “розвинутого соціалізму”, гортання сторінок життя, що об’єднує минуле, сьогоднішнє та майбутнє, людей, почуття, де є трохи іронії, трохи ностальгії, трохи гумору й багато закоханості у життя, чого сьогодні так катастрофічно не вистачає.

*Охороняється законом про авторське право.
Жодна частина цього видання не може бути відтворена
в будь-якому вигляді без дозволу автора чи видавництва.*

ISBN 978-966-10-2825-7

© Лазо С., 2012

© Навчальна книга – Богдан, 2012

Сергій Лазо — справжня людина-оркестр: поет, музикант, прозаїк. Пісні на його слова виконують Віктор Павлік, Таїсія Повалій, Гайтана, Наталя Сумська та багато інших відомих українських артистів.

Його проза, соковита, яскрава, несподівана, зачаровує з першого рядка і не відпускає до останнього. Пантеон його персонажів вельми численний і не обмежується пересічними вигаданими смертними. Навпаки, мені здається, автор цієї книги нікого не вигадував: неможливо вигадати так достеменно. Це енциклопедія реальної пізньо-радянської юності, що виповнена елементами фольклору 60-70-х років. Репетиції самодіяльної групи в лікарняному морзі, дядько Григорій з лікарняної палати, гранчаста склянка з автомата газованої води. У прозі Сергія Лазо нема смутку, нема туги й ностальгії. В ній багато світла і багато радості. Ось і я, дочитавши останню сторінку рукопису Сергія Лазо, ще довго пив вечірній чай і з радістю згадував свою юність. Виникло відчуття, ніби заглянув у дзеркало і побачив своє, не таке вже давнє, минуле, побачив його, як легкий романтичний фільм, музику до якого писали “Роллінг Стоунз” і “Бітлз”.

Андрій Курков, письменник

Роман С. Лазо – розповідь, у котрій без будь-якої штучності панують начерковість, особистісні простір, час та смак, невимушені розклад і розклад тематичного матеріалу. Актуальність книги незаперечно аксіомна: за винятком декорованих лаштунків, людські стосунки майже не змінюються, і так само не зникає бажання посміятись над ближнім або поспівчувати невдачі. “А хіба хтось відмінив дружбу, любов, джаз Дюка Елінгтона чи пісні “Бітлз”?” – слушно сумнівається автор. Тим більше, коли йдеться про миттєвості життя та пригоди трохи романтика і гульвіси, трохи філософа і прагматика, назагал, нашого сучасника...

Перебіг подій роману, я впевнена, врятує читача від депресії та нудьги... Не пошкодуєте! Згадаєте своїх молодих батьків, себе, грішних і щасливих, досхочу насмієтеся й трохи посумуєте! Хіба ж цього мало тепер і завжди?!

*Тетяна Дігай, літературний оглядач,
лауреат конкурсу рецензій Книги року Бі-Бі-Сі – 2007*

КОНЦЕРТ

для самотнього голосу

з незлагодженим

оркестром

Молодим людям 70-х років

У цій повісті багато імен.
Цілком можливо, вони належать
реальним людям, з якими мене зв'язували
різні життєві обставини.
Але написане — не документальні мемуари,
а художній твір, що припускає вигадку,
перебільшення й авторське бачення.
Тому всіх своїх друзів і знайомих,
які випадково побачать у цих розділах
власну тінь, переконливо прошу
не гніватись і нічого не сприймати серйозно.
Щиро обіймаю всіх вас,
хай Бог дає вам здоров'я й довголіття!

Ось я прийшов до тебе й кажу: ти думаєш десятою частиною мозку, ти дихаєш половиною легень, двох очей тобі недостатньо – шукай третє! Дихай іншими трахеями! Розвивай нові звивини! Ти починаєш гарячково шукати, дихати, розвивати. Стрибаєш в ополонку, годинами стоїш на голові, спиш у позі лотоса, намагаєшся вдихнути під водою, а видихнути у космосі – колосальні зусилля, та нічого не змінюється. Здоров'я не додалося, прояснення не настало, Нобелівської премії не отримав. Чогось бракує. Може, ти неправильний?

Пошли мене абикуди подалі зі всією цією дурнею. Двоє очей – чудово. Навіть одне – і те добре, головне – бачити. Ми довершені, й в нас є все, що потрібно. Навіть невивершення – це частина досконалості, тобто є перспектива зростання. І повітря цілком удосталь, і сірої речовини. Отже, прийми себе таким, яким ти є. Я, наприклад, прийняв. Не скажу, що відразу і безапеляційно. Зате пішов далі й зрозумів: ні ідеальні собистості, ні ідеальне суспільство з ідеальною метою не цікаві. Це – фікція. Ти хоч раз бачив розвинений соціалізм або загниваючий капіталізм? Зустрічав світле майбутнє людства? А дружбу зокрема і дружбу народів у цілому? Так, ти бачив по телевізору вождів та президентів, ти бачив віруючих у церкві, близьких, які тебе любили, поважали, зраджували, забували – і це живі реальні люди з плоті й крові. Саме вони і є насправді, все інше – лише інструмент, механізм, що запустив нас на орбіту навколоземного обертання. Ми приходимо в цей світ і перше, що робимо, просто

дихаємо, вчимося бігати босоніж по траві й калюжах, в яких, до речі, і небо існує, якщо придивитися.

Наше життя – щоденний серіал, дедалі все нудніший. Ти такий, який є, а який ти є? І хто ти взагалі? Наші дні куцяться горизонтально, щось на зразок повзучих рослин. А якщо заглибитися вертикально? У часи, почуття... Навіть запах, що долинув випадково, може легко відмотати десяток років, і серце заб'ється швидше. А лист у старому конверті, а плюшевий фотоальбом із картонними аркушами й овальними прорізами для неконтрастних фото? Ось так, зриваючи сухе лушпиння півстолітнього побуту, аркушик за аркушиком, рік за роком, усередину себе. Не в минуле або майбутнє, а просто в гості до самого себе.

Багато друзів і приятелів виїхали жити за кордон. До Америки, Канади, Німеччини, Словаччини, Ізраїлю, Австралії... По-різному склалось у них життя, але всім не вистачає одного – тієї душевної гармонії, яку, якщо втратиш, ніде не відшукаєш. І немає значення, де живеш, який там політичний устрій і скільки грошей у тебе на рахунку. Хтось називає це ностальгією, хтось – таємницею слов'янської душі, хтось просто любов'ю. У цьому є рація і так само її нема. Недавно отримав по Інтернету листа з Канади: “Надсилаю невеличкі нотатки з минулого”. Прочитав – і відразу побачив адресата таким, яким пам'ятаю: іронічним, навіть ностальгія не змінила його, а так, наче усмішка з осмutoю – ось вона, своєрідна передмова до моєї книги, точка відліку заглиблення в себе. І хоча, як виявилось, автор цих нотаток не він, не можу не процитувати.

Знову на вулиці Червоноармійській. Тепер пошуки тривають інтенсивніше – відчайдушно хочу в туалет. Ну ось він, заповітний сімнадцятий номер! Маленька двокімнатна квартира у приватному будинку. В центральній кімнаті – студенти, а в сусідній – господня, стара єврейка Бася. З вулиці через невеликий передпокій потрапляєш у коридор-кухню, посередині якої тулиться унітаз, відгороджений фанерними стінками. Далі газова плита, умивальник і вхід у хлоп'ячу. В кімнаті Басі головні визначні пам'ятки – старовинний абажур і телевізор мезозойського періоду. Тітка Бася – жінка унікальна. Одного разу вона загубила паспорт і як законопослушна громадянка пішла в паспортний стіл із заявою: так, мовляв, і так, втратила, випишіть мені новий, більше втрачати не буду. Товариш начальник, не дослухавши її, відкрив рот і звинуватив бідну громадянку Басю за статтями всіх чинних та нечинних законів, найстрашніший вирок, який тільки можна було придумати, не міг компенсувати її провини.

На сороковій хвилині викривального монологу начальник втомився, узяв невелику паузу, щоби зняти кашкет і витерти лисину. І тут Бася, котра досі слухняно мовчала, співчутливо запитала:

– Товаришу начальник, а якщо б ви йшли на роботу й випадково загубили паспорт, то от так прийшли б, стали перед дзеркалом і цілу годину кричали б на себе?

Сава десь роздобув рекламний плакат із намальованими сосисками. У центрі він розмістив фото Басі. Вийшла унікальна картинка: усміхнена Бася демонструє колекцію довоєнних золотих зубів, увінчана апетитною продукцією фабрики “Дарницькі сосиски”. Особливе задоволення майбутні юристи мали від обговорення з Басею сюжетних колі-

зій всенародно улюбленого телесеріалу “Сімнадцять миттєвостей весни”.

– Басю, як вам сподобався Штірліц у минулій серії?

– Мені завжди подобався Штірліц. Він – чоловік моєї мрії.

– І ви вважаєте, він правильно зробив, що застрелив Мюллера?

– Я щось не пам’ятаю...

– Як не пам’ятаєте!? Мюллер залицявся до радистки Кет, наробив їй дітей, а потім кинув. Штірліц і сам не проти позалицятися, але був одружений з іншою розвідницею, а з Мюллером розібрався по-нашому – півсерії стріляв. Його, до речі, і розкрили, тому що він крикнув російською: ЗА БАЗАР АТВЕТИШ, КАЗЁ..Ё..ЁЛ!!!

– Вони в кіно всі російською розмовляють. Я пам’ятаю, що у Кет було двоє дітей. Це що, від Мюллера?

– Ні, від Мюллера одна дитина. А інша від Штірліца.

– Та он Мюллер у телевізорі. Як же його Штірліц убив у минулій серії?

– Басю, це ж кіно. Штірліц просто згадує, як Мюллер ходив по коридору. Ось, Мюллер зник, бачите? Хто залишився?

– Штірліц.

– Я ж вам казав. А Мюллера нема. І не буде. З’явиться Муссоліні. Ви знаєте, хто такий Муссоліні?

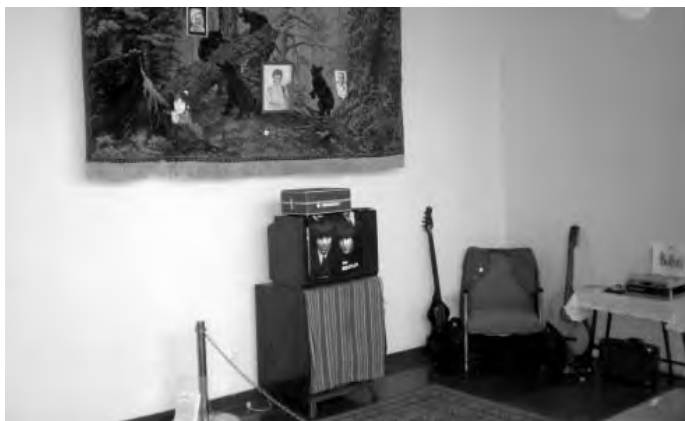
– Муссоліні? Я не знаю, хто такий Муссоліні? Це я не знаю, хто такий Муссоліні?! Я знаю, хто такий Муссоліні! Тільки він уже не співає.

Якщо хтось засиджувався в гостях і залишався на ніч, Бася могла зажадати додаткової оплати. Тому ми неодноразово розігрували міні-виставу “Ранок”. Ніч гуляємо. Спимо. Уранці я вилажу з ліжка, накидаю на труси пальто і в та-

Музей бітломанії

Можна сфотографуватись із знаменитостями. Автор поруч із Ленноном.
Віконце біля Харрісона вільне...

Стилізована кімната радянського бітломана 70-х років

Back in the USSR...

ЗМІСТ

Концерт для самотнього голосу з незлагодженим оркестром. Роман	5
Передмова	7
Звична справа	9
Велика котонова епоха.	13
Урок преферансу	20
Преслі співають	28
Хлопчик.	31
Дюк	35
Вініл.	39
“Ж”	48
Гриня (соло)	54
Марсіанський круїз	61
Андеграунд	68
Зірка марксизму	70
Russo turista	76
Марокко.	87
Філфак (Feel Fuck)	100
Двоє під сонцем	110
Гера	113
Перчук	118
Альбом.	126
Обличчя у вікні.	146
Крила Пегаса.	150
Кицька	156

Директорат	172
Ох, Одесо!	187
Ніч втрачених речей.	192
Палата № 6 (лікарняна лірика)	198
Учительська	220
Концерт (перший і останній).	234
Сорок років потому. Есей-репортаж . . .	246
Розмови про “Бітлз”, не почуті журналістом ВВС. Есей	264
Музиканти йдуть зі світу... Міні-повість	280
Ми так любили The Beatles. П’єса	320

Літературно-художнє видання

Сергій ЛАЗО

Ми так любили The Beatles

Головний редактор *Богдан Будний*
Редактор *Ольга Радчук, Богдан Мельничук*
Художники *Павло Фурта, Євген Лазо, Ростислав Крамар*
Ідея дизайну *Сергія Лазо*
Технічний редактор *Оксана Чучук*
Верстка *Ірини Демків*

Підписано до друку 12.09.2012. Формат 70×100/32.
Папір офсетний. Гарнітура Times. Умовн. друк. арк. 14,63.
Умовн. фарбо-відб. 14,63.

Видавництво “Навчальна книга – Богдан”
Свідоцтво про внесення до Державного реєстру видавців
ДК №370 від 21.03.2001 р.

Навчальна книга – Богдан, просп. С. Бандери, 34а, м. Тернопіль, 46002
Навчальна книга – Богдан, а/с 529, м. Тернопіль, 46008
тел./факс (0352) 52-19-66; 52-06-07; 52-05-48
E-mail: office@bohdan-books.com www.bohdan-books.com

Лазо Сергій

Л 17 Ми так любили The Beatles / Сергій Лазо. —
Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2012. — 360 с.

ISBN 978-966-10-2825-7

ISBN 9789661028257

9 7896661 028257